

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

1606 *Decret llei 1/2019 de 22 de febrer, de mesures urgents sobre l'explotació i el control de l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor i altres mesures en matèria de transports terrestres*

L'activitat de lloguer de vehicles amb conductor d'àmbit nacional és una activitat de transport de viatgers sobre la qual la nostra comunitat autònoma té competència concurrent amb l'Estat, atès que es troba regulada per la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres —modificada en relació amb aquesta matèria pel Reial decret llei 3/2018, de 20 d'abril; i pel Reial decret llei 13/2018, de 28 de setembre—, i la Comunitat Autònoma de les Illes Balears ostenta la competència delegada per a l'atorgament d'aquestes autoritzacions.

La Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, regula aquesta activitat en l'àmbit territorial de la nostra comunitat autònoma, i en aquests moments s'ha de modificar per adaptar-la als canvis legislatius que ha impulsat l'Administració General de l'Estat.

Així, el Reial decret llei 3/2018, de 20 d'abril, té com a objectiu garantir un equilibri adequat entre l'oferta de l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor (VTC) i els serveis que ofereix el sector del taxi (VT); i el Reial decret llei 13/2018, de 28 de setembre, modifica l'àmbit territorial de l'autorització VTC per intentar resoldre el greu enfrontament que hi ha entre els dos sectors, atès que ambdós dirigeixen normalment la seva oferta al ciutadà que es desplaça dins l'àmbit urbà o com a màxim dins l'àmbit territorial d'una comunitat autònoma.

Amb aquesta idea, el Reial decret llei 13/2018 planteja que una resposta a aquests problemes pot arribar de la mà de les administracions més properes a aquests tipus de serveis, i acorda que aquelles que tenen competències en matèria de transport urbà puguin valorar les circumstàncies particulars i determinar les condicions en les quals es podran autoritzar i prestar serveis de transport de viatgers que es duguin a terme íntegrament en el seu àmbit territorial. Així mateix, aquesta norma modifica l'article 91 de la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, de manera que l'autorització d'arrendament de vehicles amb conductor d'àmbit nacional passa a habilitar, exclusivament, per dur a terme serveis de caràcter interurbà.

A l'efecte que la nova delimitació de l'àmbit territorial no perjudiqui els drets dels titulars de les autoritzacions VTC (actuals o aquelles que s'atorguin en virtut de sol·licituds anteriors a l'entrada en vigor del text legal), el Reial decret llei 13/2018

estableix un termini temporal de quatre anys per a l'aplicació d'aquest règim —recollit en la disposició transitòria única—, i habilita les comunitats autònomes que per delegació de l'Estat siguin competents per atorgar autoritzacions VTC d'àmbit nacional per modificar les condicions d'explotació previstes en l'article 182.1 del Reglament de la Llei d'ordenació dels transports terrestres, en els termes següents:

- a) La modificació només pot afectar els serveis l'itinerari dels quals es porti a terme íntegrament en el seu àmbit territorial respectiu i es pot referir a: condicions de precontractació, sol·licitud de serveis, captació de clients, recorreguts mínims i màxims, serveis o horaris obligatoris i especificacions tècniques del vehicle.
- b) La modificació ha d'estar orientada a millorar la gestió de la mobilitat interior de viatgers o a garantir el control efectiu de les condicions de prestació dels serveis, respectant els criteris de proporcionalitat que estableix la normativa vigent.

Aquesta habilitació recollida en la disposició addicional primera precisa que tot l'anterior s'ha d'entendre sens perjudici de les competències que, d'acord amb la normativa de cada comunitat autònoma, puguin correspondre a les entitats locals a l'efecte de l'establiment o la modificació efectiva d'aquestes condicions en relació amb els serveis que transcorren íntegrament dins del seu àmbit territorial.

II

També s'ha de modificar la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, en relació amb els articles 63.4, 74 bis 1 i 96 bis 2, per adaptar-la a l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat – Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb el Decret llei 2/2017, de 26 de maig, de mesures urgents en matèria de transports terrestres.

Dels articles que es modifiquen en virtut de l'acord esmentat, només l'article 63.4 fa referència a autoritzacions de transport públic discrecional de viatgers amb autobús, i els altres dos articles fan referència a l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor i el seu règim sancionador.

III

En el darrer mes de gener s'ha pogut comprovar la situació de conflicte existent entre el sector del taxi i el d'arrendament de vehicles amb conductor, amb especial gravetat a les ciutats de Madrid i Barcelona.

Això fa que sigui necessari i urgent, d'acord amb l'habilitació estatal, determinar, en matèria d'arrendament de vehicles amb conductor que es prestin íntegrament dins el territori de les Illes Balears, les competències del Govern i de les administracions locals, i regular les condicions en les quals s'ha de prestar aquesta activitat, per tal d'evitar enfrontaments indesitjables amb el sector del taxi, i aclarir que els serveis que es prestin dins l'àmbit urbà poden quedar subjectes a totes les determinacions i limitacions que estableixi l'òrgan competent en matèria de transport urbà en l'exercici de les seves competències sobre la utilització del domini públic viari, la gestió del trànsit urbà, la protecció del medi ambient i la prevenció de la contaminació atmosfèrica.

Així, i d'acord amb l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en el cas de necessitat extraordinària i urgent, el Consell de Govern pot dictar mesures legislatives provisionals en forma de decrets llei, que no poden afectar els drets establerts en aquest Estatut, les matèries objecte de lleis de desplegament bàsic de l'Estatut d'autonomia, els pressuposts generals de la Comunitat Autònoma, la reforma de l'Estatut, el règim electoral ni l'ordenament de les institucions bàsiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears. S'ha de destacar que aquest Decret llei no afecta cap de les matèries exposades.

En aquest cas, les mesures que dicta el Decret llei són totalment necessàries per establir de forma immediata el marc normatiu en el qual es puguin prestar els serveis de VTC sense pertorbar l'activitat dels VT, com de fet es ve produint a la nostra comunitat autònoma, cosa que des de l'arribada (no encara a la nostra comunitat) de les denominades *activitats col·laboratives* prestades per determinades plataformes ha causat entre els dos sectors un greu conflicte, sempre en perjudici de les persones usuàries del servei de transport en vehicle de turisme.

Sobre aquesta matèria es vol destacar que el Tribunal de Justícia de la Unió Europea va dictar sentència en l'assumpte C-434/15 i va declarar que el servei de posada en contacte amb conductors no professionals prestat per determinades plataformes està comprès en els serveis de l'àmbit dels transports; en conseqüència, els estats membres poden regular els requisits de prestació d'aquests serveis. Així la LOTT, a l'article 99.4, paràgraf segon, estableix que l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor constitueix una modalitat de transport de viatgers i l'exercici està condicionat a l'obtenció de l'autorització corresponent. Aquest Decret llei recorda l'obligatorietat d'aquesta autorització i, juntament amb l'aplicació de les condicions que ara s'estableixen, s'entén que ajudarà a equilibrar l'activitat dels dos sectors.

IV

L'objecte d'aquest Decret llei s'especifica a l'article 1.

L'article 2, en compliment de l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat – Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb el Decret llei de les Illes Balears 2/2017, de 26 de maig, de mesures urgents en matèria de transports terrestres, modifica els articles 63.4, l'article 74.bis. 1 i l'article 96 bis de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears.

En aquest aspecte es remarca l'obligatorietat d'una precontractació del servei, que s'ha de poder acreditar mitjançant documentació justificativa del contracte i amb la prestació del servei mitja hora després de la sol·licitud, temps que d'acord amb la disposició addicional segona els ens locals poden modificar fins a un mínim de quinze minuts d'antelació. El text legal també recorda que els vehicles tenen prohibida la captació de clients així com romandre estacionats a l'espera d'aquest captació. També se'ls exigeix la identificació del servei amb el distintiu d'identificació dels VTC regulat pel decret 56/2016, de 16 de setembre.

L'article 3 fa referència a la competència municipal, que des d'aquest moment pot establir requisits que hauran de complir els serveis VTC i VT amb vistes a la regulació del trànsit i la protecció del medi ambient.

En darrer lloc, les disposicions addicionals estableixen una habilitació al Govern i als ens locals per regular l'activitat de mediació i de precontractació, respectivament; i les disposicions finals, una habilitació al conseller competent en matèria de transports per poder dictar les disposicions i actes necessaris per al desplegament del Decret llei, i l'entrada en vigor de la norma.

En la redacció d'aquesta norma s'ha tingut en compte l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que estableix que en l'exercici de la iniciativa legislativa i de la potestat reglamentària les administracions han d'actuar d'acord amb els principis de bona regulació.

Per tot això, a proposta del conseller de Territori, Energia i Mobilitat, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 22 de febrer de 2019, s'aprova el següent

DECRET LLEI

Article 1

Objecte

Aquest Decret llei té per objecte:

1. Establir determinades condicions d'explotació i control de l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor, aplicables als serveis de caràcter urbà i interurbà que es prestin íntegrament a les Illes Balears, en el marc de l'habilitació prevista a la disposició addicional primera del Reial decret llei 13/2018, de 28 de setembre, pel qual es modifica la Llei 16/1987, de 30 de juliol, d'ordenació dels transports terrestres, en matèria de lloguer de vehicles amb conductor.
2. Modificar els articles 63.4, 74 bis 1 i 96 bis 2 de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears, per adaptar-la a l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació Administració General de l'Estat – Comunitat Autònoma de les Illes Balears en relació amb el Decret llei 2/2017, de 26 de maig, de mesures urgents en matèria de transports terrestres.

Article 2

Modificacions de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears

1. Es modifica l'article 63.4, que queda redactat de la manera següent:

4. Els serveis a què fa referència l'apartat 1 no es poden prestar a viatgers que no els hagin contractat prèviament. Es prohibeix la captació de clients fora de les oficines o dels locals de l'empresa transportista.

2. Es modifica l'article 74 bis 1, que queda redactat de la manera següent:

1. A l'efecte de millorar la gestió de la mobilitat de les persones viatgeres i garantir el control efectiu de les condicions de prestació dels serveis, respectant els criteris de proporcionalitat establerts en el Decret 43/2014, de 3 d'octubre, pel qual es despleguen i concreten determinats aspectes de l'activitat de lloguer de vehicles amb conductor en l'àmbit territorial de les Illes Balears, s'estableixen les condicions següents:

- a) L'activitat de lloguer de vehicles amb conductor ve regulada per la normativa estatal, conforme a la qual l'exercici està condicionat a l'obtenció de l'autorització corresponent i la seva utilització per part de les persones usuàries està condicionada a la contractació prèvia del servei.*
- b) S'estableix l'obligació de reservar el servei amb l'antelació de trenta minuts al moment de la prestació. En el vehicle obligatòriament s'ha de dur la documentació acreditativa d'aquesta contractació; si la contractació prèvia s'hagués efectuat per mitjans telemàtics, caldrà acreditar, a través de l'aplicació, servei o document digital corresponent, la reserva prèvia de trenta minuts.*
- c) Els vehicles adscrits a les autoritzacions de lloguer de vehicles amb conductor no poden, en cap cas, circular per les vies públiques per cercar clients ni propiciar la captació de persones viatgeres que no hagin contractat prèviament el servei ni romandre estacionats a aquest efecte.*
- d) Els vehicles adscrits a les autoritzacions de lloguer de vehicles amb conductor han d'anar identificats permanentment tal com s'estableix en el Decret 56/2016, de 16 de setembre, pel qual es regula el distintiu d'identificació dels vehicles dedicats a l'activitat de lloguer amb conductor en la comunitat autònoma de les Illes Balears.*

3. Es modifica l'article 96 bis, que queda redactat de la manera següent:

Es consideren infraccions greus:

- 1. Incomplir qualsevol de les condicions establertes a l'article 74 bis 1 d'aquesta Llei.*
- 2. No acreditar documentalment el termini màxim de deslocalització permès en la normativa vigent per als vehicles proveïts de l'autorització de lloguer amb conductor expedida a altres comunitats autònomes.*
- 3. Incomplir els requisits establerts pel consell insular competent quant a les autoritzacions de lloguer amb conductor d'àmbit insular.*

Article 3

Competència municipal

D'acord amb el que disposa la disposició transitòria única del Reial decret llei 13/2018, de 28 de setembre, correspon als ajuntaments i ens locals determinar i limitar, en relació amb aquests serveis, els aspectes relacionats amb la utilització del domini públic viari, la gestió del trànsit urbà, la protecció del medi ambient i la prevenció de la contaminació atmosfèrica.

En finalitzar el termini establert a la disposició transitòria esmentada i sempre que els ens locals amb competència en matèria de transport urbà no estableixin normativa pròpia sobre la prestació d'aquests serveis, els titulars de les autoritzacions de lloguer de vehicles amb conductor han de continuar prestant servei interurbà i urbà sotmesos a les normes que estableix la LOTT i la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears.

Disposició addicional primera

El Govern de les Illes Balears ha de regular, dins el seu àmbit territorial, l'activitat de les empreses en la comercialització i en la mediació en la contractació dels serveis de transport públic de viatgers en vehicles de turisme, les quals han d'obtenir l'autorització habilitant corresponent.

Disposició addicional segona

Els consells insulars i els ajuntaments amb competència en matèria de transport urbà poden establir un temps inferior al que fixa l'article 3.1 b d'aquest Decret llei, i el poden modificar fins a un mínim de quinze minuts entre la contractació i la prestació efectiva del servei.

Disposició final primera

S'autoritza el conseller de Territori, Energia i Mobilitat a dictar els actes i les disposicions reglamentàries que es considerin necessaris per al desplegament d'aquest Decret llei.

Disposició final segona

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 22 de febrer de 2019

El conseller de Territori, Energia i Mobilitat
Marc Pons i Pons

La presidenta
Francesca Lluch Armengol i Socias

